

Bilim ve Sanat Merkezleri Nedir?

BİLSEM'ler Türkiye genelinde özel yetenekli öğrencilerin tanınmasının ardından öğrenim görüyor oldukları genel örgün eğitim kurumlarına ek olarak eğitim ve öğretimlerinin gerçekleştirildiği kurumlardır. Bu sebeple özel yetenekli öğrenciler BİLSEM'lerdeki tüm eğitim ve öğretim etkinliklerine, örgün eğitim gördükleri okul saatleri dışında olmak üzere hafta içi ya da hafta sonu devam edebilmektedirler.

BİLSEM'lerde özel yetenekli öğrencilerin genel olarak başta Atatürk ilke ve inkılaplarını benimsemelerine; ailesine, vatanına, milletine ve ülkesine karşı görev ve sorumluluklarını bilmelerine, bu sorumlulukları davranış hâline getirebilmelerine yönelik bir yetiştirme politikası uygulanmaktadır. Öğrencilerin ülkelerinde millî, insani, manevi, ahlaki ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip; lider, yapıcı, yaratıcı ve ülke kalkınmasına katkıda bulunan bireyler olarak yetiştirilip geliştirilmesi de BİLSEM'lerin genel amaçları arasında yer almaktadır. Bu kurumlarda özel yetenekli öğrencilerin bilimsel davranış ve düşünceler ile estetik değerleri birleştiren, üretken, sorunları çözebilen, kendini gerçekleştirmiş bireyler olarak yetişmelerine katkı sağlanmaktadır. Özel yetenekli öğrencilerin beceri, yetenek ve yaratıcılıklarını erken yaşlarda fark ettirerek bu unsurları en doğru şekilde ve üst düzeyde kullanmalarına destek olunmaktadır. BİLSEM'lerde öğrencilerin yaratıcı düşünce, keşif, icat, sosyal ilişki başarıları, inovasyon, liderlik, iletişim ve sanatsal beceriler kazanmalarının yanı sıra onların özel yetenekleri doğrultusunda bilimsel çalışma disiplinine sahip olarak disiplinler arası düşünme, sorunları çözme ve öngörülmuş ihtiyaçları karşılamalarına dair projeler gerçekleştirmelerine katkı sunulmaktadır.

BİLSEM’lerde öğretim programları ve etkinlikleri, eğitim ve öğretim yılı içinde Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan ortak yıllık çalışma takvimine göre yürütülmektedir. Bu kapsamda genel olarak oluşturulan çerçeve niteliğindeki programlar dışında özel yetenekli öğrencilerin tek bir alanda uzmanlaşmasını sağlayan atölye modülleri de oluşturulmaktadır. Seçmeli olarak uygulanan bu atölyeler, kayıt güncelleme döneminde öğrencinin ilgisi doğrultusunda veli iş birliği ile seçilmektedir. Seçmeli alanların her birine ait eğitim ve etkinlik programları, öğrencilerin yaş ve bilişsel düzeylerine uygun olarak atölye açmaya yetkili ve o alanda uzman öğretmenler tarafından hazırlanmaktadır. Hazırlanan atölye planları Millî Eğitim Bakanlığı kontrolleri ve izinleri doğrultusunda BİLSEM müdürlükleri yönetimince de onaylandıktan sonra uygulanmaktadır.

BİLSEM'lerde ara tatil, yarıyıl ve yaz tatillerinde yaz okulları, kış okulları, bilimsel öğrenci kampları düzenlenebilmektedir. Buna ek olarak tarihî mekânlar, müzeler, üniversiteler, festivaller, fuarlar, sanayi tesisleri, yakın çevre ziyaretleri, konferanslar, konser ve dinletiler, sergiler, imza günleri ve çeşitli sosyal etkinliklere katılımlar da gerçekleştirilmektedir. Kurum içi ve dışı olmak üzere bilimsel ve kültürel faaliyetlerin yanı sıra sanatsal ve sosyal faaliyetler de eğitim ve öğretim etkinlikleri kapsamında yürütülmektedir.

BİLSEM'lerde genel anlamda özgün ürün, proje ve üretimlerin gerçekleşmesi için öğrencilerin yeteneklerine uygun proje tabanlı, disiplinler arası ve farklılaştırılmış çerçeve niteliğinde eğitim öğretim programları uygulanmaktadır. Bu doğrultuda ise farklılaştırılmış eğitim etkinlikleri düzenlenmektedir. Örgün eğitim kurumlarındaki eğitim ve öğretim programları hedef kitlenin öğrenim ihtiyaçları dikkate alınarak hazırlanmadığından, normal gelişim süreci içindeki bireylere ek olarak özel yetenekli bireylerin de eğitimsel ihtiyaçlarını tam anlamıyla karşılamamaktadır. Farklılaştırılmış bir müfredata sahip olmak demek, zenginleştirme ile ilgili deneyimi olan ve iyi eğitilmiş öğretmen unsurunu da birleştirerek özel yetenekli öğrencilerin bireysel anlamdaki akademik algılarına dair olumlu bir etkiye sahip olunması demektir. Bu sebeple BİLSEM'lerde öğrenim hakkı kazanan öğrenciler, farklı yetenek ve becerileri kazandırmayı amaçlayan ve farklılaştırma stratejilerinden biri olan zenginleştirme içerikli ders ve atölyelerde isteklerine göre ek olarak eğitim görebilmektedirler. Zenginleştirme konu bazında derinliğe inilerek derinleştirme yapılmakla beraber, bireyin ilgi ve ihtiyaçları çerçevesinde konulara destekleyici ve zenginleştirici eklemeler yapılarak sürdürülmektedir.

Birçok örgün eğitim kurumu, üstün yetenekli çocuklara hâlihazırdaki program içinde bazı düzenlemeler yapmakta ve onlara normal gelişim gösteren bireylerin devam ediyor oldukları sınıf ortamlarında eğitim vermeyi seçmektedir. Fakat uygulama ve pratik bağlamda edinilen deneyimler genel eğitim sürdürülen bir sınıfta değişim yapılmasının basit bir uygulama olmadığını göstermektedir.

BİLSEM'lerde Uygulanan Eğitim ve Öğretimin Temel İlkeleri

BİLSEM'lerde uygulanan eğitim ve öğretim programlarının öğrenci merkezli ve disiplinler arası yapıda olmasına özen gösterilmektedir. Programlar, bireysel öğrenmeye uygun, öğrencilerin etkin problem çözme, karar verme ve yaratıcılık gibi becerilerini geliştirme odaklı, öğrencilerin gerçek yaşam süreci içinde ihtiyaç duyabilecekleri üst düzey zihinsel, sosyal, kişisel ve akademik becerileri kazanmalarını sağlayacak şekilde planlanmaktadır. Öğrenciler beceri, yetenek, ilgi ve potansiyellerine göre farklılaştırma ve zenginleştirme süreçlerinden geçirilerek hazırlanmaktadır. Programların planlama, uygulama ve değerlendirme aşamaları öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenme metoduyla gerçek yaşam problemlerine çözüm üretebilmelerini, yaratıcı düşünebilmelerini, çevresi ile iletişim kurabilmelerini, bilimsel araştırma ve buluş yapabilen bireyler olarak yetişmelerini sağlayacak şekilde yürütülmektedir. Öğrencilerin özel yeteneklerini geliştirmeye yönelik çerçeve programlar, disiplinler arası yaklaşımlar dikkate alınarak herhangi bir disiplinde derinlemesine ve ileri düzeyde bilgi, beceri davranış kazandırma amacıyla hazırlanıp yürütülmektedir. Eğitim ve öğretim programları hazırlanırken üst düzey düşünme becerilerinin geliştirilmesini sağlayan etkinliklerin planlanmasına ve uygulanmasına dikkat edilmektedir. Uygulanacak eğitim programlarının her aşamasında uygun olan branşlar bazında, değerler eğitimine de yer verilmektedir. BİLSEM'lerde gerçekleştirilen bütün etkinliklerin temelinde, ilerleyen düzeylerde öğrencilerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda proje üretme ve geliştirme çalışmalarına yönlendirilmeleri yer almaktadır. Eğitim programlarının uygulanma aşamalarında üniversiteler ve ilgili kurumlarla bilimsel, sanatsal, kültürel ve önem verilen benzer hususlarda iş birliği ve protokoller yapılmaktadır.